

ALBINA

Nr. 880

Revistă săptăminală a Așezămintelor culturale

Joi 5 noiembrie 1964

8 pagini — 15 bani

In pag. a 3-a:

LECTII EFICIENTE

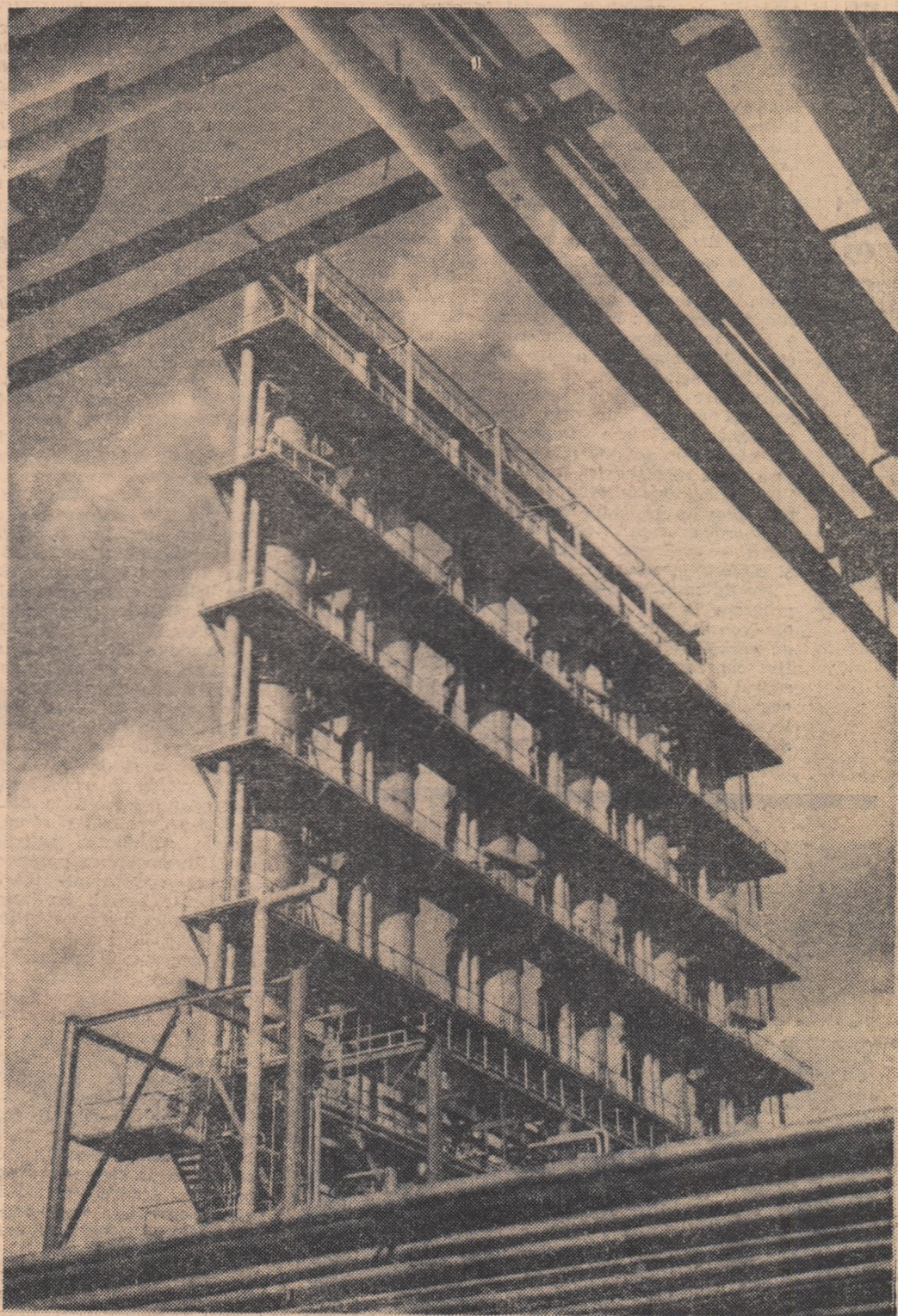
In pag. 4-5:

IN GARĂ

de Viniciu Gafița

EXPOZIȚIA
REALIZĂRILOR
ECONOMIEI
NAȚIONALE

Drumul piinii

Roznov. Combinatul chimic

Peste 15 000 de colectivști din toată țara au vizitat, de la deschiderea ei, Expoziția. Tot atți s-au oprit în fața standului de piine. Pe ciți din ei vederea piinii nu i-o fi trimis cu gindul acasă, acolo la brazdă, locul de geneză al grului? I-am văzut meditănd tăcuți în fața standului de piine pe cei din Ciorăști, din Jideni și din Ziduri. Unul din ei a început deodată un soi de confesiune în care era vorba de grâu. îl ascultam spunând cum l-a priveghiat, cum l-a ferit de primejdii și mi s-a părut o clipă că vorbește de chiar copilul lui...

„...Sfârșitul lui octombrie trecut ne-a găsit va să zică cu grul în brazdă. Acu' terminasem treaba la cimp, dar mă tot duceam să văd dacă a răsărit. Și într-o zi iată că i-a dat colțul. Și a doua zi s-a mai înălțat puțin că dacă te plecai și priveai la rasul cimpului se vedea totul verde. Numai că a fost iarna păcătoasă, săracă în umezeală și grul avea de luptat cu frigul și cu uscăciunea. Da' tot creștea, era să spun, ca o minune, dar nu era minune că eu știu cum am lucrat noi pământul acela de l-am făcut așa bun și gras ca untul. Apoi au venit geruri peste el și l-au prins tot golaș, de-mi tremura inima c-o să degere. Dar nu l-au răzbit, că se înțepenise bine pe picioare. Și pe urmă a dat o mamă de ninsoare de l-a acoperit și ne-a ușurat de griji. L-am plivit primăvara, l-am apărat de „zavrus“ și cind în sfârșit l-am văzut în saci m-a apucat un fel de veselie și pe mine și pe ceilalți cu care am stat cot la cot aplecați pe brazdă..“ Prefira în timpul acesta în palme boabele de „Bezostaia“ din grămada aflată pe stand și ele cădeau cu sunet de pietricele mărunte, iar omului se pare că îi plăcea muzica asta și iar le lua și le prefira, și iarăși și iarăși, cu o plăcere greu de tălmăcit. Va să zică bobul de grâu înmulțit de miliarde de ori în piinea cea mare a țării acolo s-a născut, pe ogorul lor colectivist și ei l-au înfășat în scutece de țărână și l-au îngrijit. Pe unde-o fi rătăcind acum prefăcut în pulbere albă? În pita ardele-nească de șapte ocale, în cea de Brașov bătută și despuiată de coajă, în colacii moldovenești, în cozonacii gălbiori sau în celelalte sorturi în care sint păstrate elementele tradiției locale? Fiindcă sint 180 de feluri de piine și preparate de panificație de o fantezie a gustului și a formei cum n-au cunoscut pină azi cei care fac făina, cei care o plămădesc și cei foarte mulți care se hrănesc cu ea.

Nu știu bine cind și-a terminat povestea oaspetele venit de pe Rimnic, dar am ascultat-o mai departe, preluată de o altă voce și ea ne sugera tablouri noi dintr-un alt univers, diferit de primul, dar foarte inrudit cu acesta. În față ne stătea macheta Combinatului de morărit și panificație din Constanța, fidel pină la amănunt exemplarului gigant. Dar noi pe acesta îl vedeam întrecind cu mult diametrul pavilionului, mișcat de peste 1 000 de motoare electrice, purtind bobul de grâu pe o traiectorie complicată, a cărei lungime întrece 15 kilometri. Un singur om, muncitor de înaltă calificare, pierdut într-o sală vastă, dirijează la o claviatură de butoane și șaltere procesul tainic de metamorfozare a grului în piine. O secție a combinatului este cea de fabricare a biscuiților. Făina albă și fină, uleiul alimentar solidificat, ouăle, laptele, cafeaua naturală, alunele, pastele de fructe intră în cele mai dulci combinații. Numele lor, Rodica, Margareta, Constanța, e poate un elogiu adus fetelor în halate albe care au făcut munca aceea delicată de dozare a elementelor, cantităților și gusturilor, născocind bunătățile de aici.

„Azi a fost adusă la stand piine proaspătă. Ea ne-a trimis cu mult înainte parfumul ei amețitor. Ne-am umplut cu el pieptul și am visat cimpurile pe care unduie vara grul dat în copt.

V. TOSO

ÎNSERARE ÎN HAȚEG

Se-nseroază. Aș vrea să liu foarte departe
Sau foarte aproape. În căni de lut
Se bea acum vin între lungi coloane
Așezate cerc să vestească orele
Cind soarele cade cu umbre albastrii?
Sau se zboară lin, foșnitor, cu flăcări
În rachete albe ca argintul, sprinten,
Dintr-o stea într-alta, repetind mereu
Jocul prin flori al albinelor primăvara?
Dar seara se-așterne solemn, eternă...
Vuitor prezentul, prin ritmuri de oțel,
Urcă din vechi începuturi dace
Spre cimpii, după ce-mbrățișează munții...
Sint foarte fericiți. Se-mplinește agale
Un poem. Cu aripi abia clătinate
Se duc parcă vulturi... Ce somn prin lanuri
Minate dulce de vint, spre riuri l...

AUREL RĂU

SURSA UNOR MANIFESTĂRI

Cuprinderea în sfera de activitate a căminului cultural a unui număr din ce în ce mai mare din populația satului, depinde în bună măsură de felul cum această instituție reușește să satisfacă cerințele diferitelor categorii de oameni, de modul în care manifestările pe care le organizează răspund preocupărilor lor profesionale și culturale.

Cunoașterea cerințelor culturale, a părerilor oamenilor despre activitatea pe care o desfășoară căminul cultural, constituie pentru noi unul din importanțele ajutoare în organizarea unei activități bogate, strâns legată de munca oamenilor, de actualitate și de viață.

Noi acordăm o atenție deosebită consultării oamenilor asupra manifestărilor culturale din comună, căutăm să aflăm părerile și sugestiile lor. Multe manifestări reușite și cu o largă participare a oamenilor s-au datorat unor sugestii, discuțiilor pe care le-am avut cu colectivității din comună. În primăvara acestui an, cîțiva colectiviști din brigăzile de cîmp ca: Maria Ghirean, Gheorghe Bonta și alții au propus să includem în planul căminului cultural conferințe despre educația copiilor în familie. Participaseră cu cîteva zile în urmă la o consfătuire cu părinții, organizată de școală și au motivat cererea lor prin aceea că ținerea unor asemenea conferințe ar ajuta pe oameni ca educația copiilor în familie să fie în concordanță cu cea pe care o face școala. Astfel, cadrele didactice au ținut la cămin conferințe pe teme ca: **Exemplul părinților în educația copiilor, Regimul zilnic al copiilor ș.a.** care s-au desfășurat în fața unui numeros auditoriu și au fost urmate de întrebări și discuții interesante.

Nu de mult, într-o seară, după vizionarea unui program la televizor, împreună cu alți tovarăși din consiliul de conducere al căminului, am stat de vorbă cu tinerii despre serile cultural-distractive consacrate lor. A fost o convorbire rodnică în cadrul căreia s-au făcut aprecieri pozitive și negative asupra acestor manifestări. Tinerii colectivități Gheorghe Trandafir, Ileana Varga și alții au arătat atunci că **Jolle tineretului** pe care le-am

organizat în trecut se limitau de obicei la o expunere sau o prezentare de carte, urmate de dans. Cu acel prilej, ei au cerut să le îmbogățim și cu alte manifestări cultural-distractive cum ar fi concursuri fulger pe diferite teme științifice și culturale, jocuri distractive etc.

Pentru a le satisface aceste cerințe și a face **Jolle tineretului** cit mai interesante și mai atrăgătoare, am vizionat, cu cîteva vreme în urmă, o asemenea manifestare la Casa de cultură a sindicatelor din Baia Mare, unde am avut ocazia să asistăm la o seară cultural-distractivă pentru tineret, bogată în conținut, complexă și variată ca program. În această iarnă, vom organiza cu regularitate la căminul nostru asemenea manifestări.

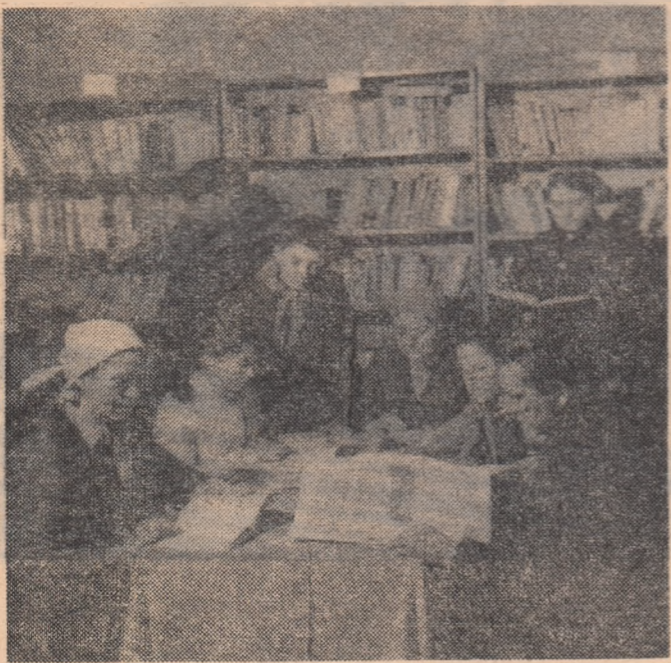
Lucrînd la întocmirea planului pentru perioada de iarnă, ne-am consultat și cu oamenii cărora se adresează activitatea noastră. Astfel, am convocat la o discuție pe cîțiva colectiviști care lucrează în diferite sectoare ale gospodăriei și care frecventează cu regularitate manifestările ce au loc la căminul cultural. Am stat de vorbă cu ei și trebuie să spun că am primit sugestii interesante și valoroase de la dinșii. Așa, bunăoară, colectivitul Vasile Marinescu a propus să ne ocupăm mai organizat de deservirea culturală a colectivităților care lucrează în zootehnie. La ferma de animale — a spus el — s-a introdus de curînd lumina electrică. Există aici camere spațioase unde s-ar putea organiza, scurte expuneri, sau convorbiri, pe diferite teme științifice și culturale, și, mai ales, legate de munca noastră. Tot el a propus ca în această iarnă să fie invitați de către căminul cultural specialiști cu înaltă calificare de la Satu-Mare și Baia Mare care să dea consultații științifice colectivităților pe problemele creșterii animalelor, a păsărilor și a sporirii producției de cereale. Colectivista Florica Moraru, șefă de echipă în brigada a IV-a, ne-a sugerat să organizăm schimburi artistice nu numai cu echipele din satul Someșeni ci și cu formații din alte localități, pentru a asigura în timpul iernii programe artistice variate, iar echipele noastre la rîndul lor să poată valorifica din plin spectacolele pregătite. Tot ea ne-a propus să includem și în această iarnă în planul căminului, conferințe pe teme educative. Colectivitul Ioan Ruja din brigada a III-a de cîmp și-a exprimat părerea că ar fi bine să atragem în activitatea artistică și oameni mai în vîrstă. În susținerea propunerii, el a amintit faptul că unora spectacolele noastre de teatru, de altfel bine jucate, suferă din cauză că n-avem interpreți mai vîrstnici mai ales că anumite roluri cer acest lucru. Ioan Ruja a dat ca exemplu în această privință spectacolul cu piesa **Academicianul**, cînd rolul academicianului, un om mai în vîrstă, a fost interpretat de tînărul Gheorghe Banu, un artist amator de altfel talentat dar care n-a putut să dea viață acestui rol așa cum s-ar fi cerut.

În cadrul discuției, unii colectiviști s-au referit și la propaganda prin conferințe și la alte aspecte ale activității căminului cultural. Au cerut, de pildă, ca, pe cît posibil, conferințele științifice și răspunsurile brigăzilor științifice să fie însoțite de planșe și alte materiale intuitive care să ajute pe oameni în înțelegerea problemelor expuse. S-au referit în această privință la conferințele științifice pe care le-a ținut progesorul Gheorghe Trandafir din Satu-Mare și care au fost însoțite de materiale intuitive.

Păreri și sugestii colectiviștilor ne-au ajutat mult să întocmim un plan cuprinzător și variat pentru perioada de iarnă, iar realizarea lui, va contribui, de bună seamă, la ridicarea pe o treaptă mai înaltă a activității culturale din comuna noastră și la creșterea eficienței ei.

ION VĂLEANU

directorul căminului cultural,
din comuna Apa, regiunea Maramureș

Aspect al sălii de împrumut a bibliotecii comunale din Pianul de Sus, raionul Sebeș

Călușul — solo dans Marin Chintez, de la sindicatul uzinelor Electroputere din Craiova

Clubul zootehniștilor din Pecineaga

Vizitînd sectorul zootehnic al gospodăriei colective din Pecineaga, am deschis ușa ucină din impunătoarele construcții pe care colectivității le-au ridicat în ultimii ani. Dintr-o dată ne-am pomenit într-o încăpere frumoasă amenajată, în interiorul căreia se aflau cîteva canapele, în jurul unor mese lungi, pe care se vedeau table de șah și domino, o bibliotecă cu 60—70 de volume, un aparat de radio etc. Pereții erau aproape în întregime acoperiți cu planșe despre creșterea vițelilor, a mieilor, a porcilor. Acesta e unul din cele două cluburi ale zootehniștilor de la G.A.C. Pecineaga. Celălalt, ni se explică, amenajat în același fel se află la sectorul II. În cadrul lor, își dau zilnic întîlnire circa o sută de zootehniști, în majoritate tineri, care își petrec în mod instructiv și plăcut orele de după programul zilnic. De două ori pe săptămînă, marțea și vinerea căminul cultural din comună, sub îndrumarea căruia își desfășoară activitatea cluburile, organizează acțiuni de mai mare amploare, cum ar fi seri de calcul, expuneri pe diferite teme, consfătuiri etc. La o recentă seară de calcul, inginerul zootehnist Cornel Dănilă le-a demonstrat zootehniștilor, în fața tablei, într-un mod foarte atractiv și cu numeroase exemple, ce înseamnă rațiile de întreținere și rațiile de producție. Avînd în vedere că în curînd animalele vor trece în stabulație, în programul clubului a fost inclusă, nu de mult, expunerea Trecerea de la furajarea pe pășune la furajarea de iarnă, care a suscitat, de asemenea, un viu interes. Tot în cadrul cluburilor, consiliul de conducere al gospodăriei organizează diferite consfătuiri de producție care de cele mai multe ori devin adevărate schimburi de experiență. Cu acest prilej, celor mai buni zootehniști li se înmînează drapelul de îngrijitor fruntaș.

O altă latură a activității clubului o constituie judecarea în colectiv a unor nereguli care se mai ivesc în munca zootehniștilor: abateri de la programul de furajare, întîrzieri la muls sau cine știe ce alte deficiențe. Discuțiile au totdeauna un caracter mai intim, mai restrîns, ca într-o adevărată familie a zootehniștilor. Cu cîtva timp în urmă, îngrijitorul de vaci Enache Bugoi și crescătorul de porci Grigore Rebiga, care au lipsit nemotivat de la lucru o zi, au simțit efectele unei astfel de critici tovarășești. Și rezultatele s-au văzut firește în producție.

Acestea sînt doar cîteva din aspectele activității clubului zootehniștilor. El contribuie în aceeași măsură la lărgirea orizontului cultural și profesional al crescătorilor de animale și le oferă posibilitatea să-și petreacă timpul liber în mod cît mai plăcut.

GEORGE MIHAI

Carnet cultural

● **Duminică de octombrie.** La școala din comuna Săpînța, peste 200 de săteni așteptau cu nerăbdare sosirea brigăzii științifice. Nici nu începuse manifestarea cînd s-au pomenit cu vecinii lor, colectivității din Re-meși. Nu-i așteptau. Cei din Re-meși aflaseră de seara de experiențe științifice ce urma să aibă loc. Li interesau și pe ei aceste probleme, de aceea au hotărît să vină la Săpînța. Împreună au urmărit expunerile și experiențele membrilor brigăzii științifice, au privit luna și stelele prin telescop, după care au pus diferite întrebări. Ion Stan, Teodor Holdiș, Grigore Turda și alții s-au interesat de apariția vieții pe pămînt, de zborurile cosmice, de distanța dintre Pămînt și diverse planete.

Timp de două ore — își încheie relatarea corespondentul nostru Mircea Tudose — colectivității au asistat la o interesantă seară de experiențe științifice.

● Corespondentul Vasile I. Bunea ne înștiințează că zilele

trecute activității culturale din comuna Panticeu și din satele aparținătoare s-au adunat pentru a discuta problema intensificării și îmbogățirii activității culturale în perioada de iarnă. Cu această ocazie activității culturale au prezentat referatele: Sarcinile activiștilor culturali în perioada de iarnă. În serile de iarnă manifestări interesante și cerințele locale.

La această întîlnire a fost relevat și faptul că, prin grija comitetului executiv al statului popular comunal, unităților culturale li s-au asigurat condiții materiale optime pentru desfășurarea unei permanente acti-

vități în perioada lunilor de iarnă. Căminelor culturale li s-au efectuat reparații și s-au procurat mobilierul și combustibilul necesar.

În încheierea ședinței, directorul căminului cultural din Panticeu a anunțat deschiderea pe perioada de iarnă, a concursului Pentru cel mai bun cămin cultural din raza comunei.

Tot de la Vasile I. Bunea am aflat că pentru îmbunătățirea muncii cu cartea în lunile de iarnă, din inițiativa bibliotecii regionale Cluj, s-au organizat, la Gherla, cursuri de ridicare a cunoștințelor profesionale ale bibliotecarilor comunali.

● Din comuna Oleşani, raionul Horezu, regiunea Argeș, corespondentul Nicolae Miron ne-a trimis știri despre inaugurarea căminului cultural din satul Cîrstănești și despre succesul primelor spectacole ale formației de muzicuțe din comuna Oleşani.

M. CHIRCULESCU

Învățămîntul
agrozootehnic de masă

LECȚII EFICIENTE

In curînd se vor deschide cursurile. Intrăm așadar în cel de-al treilea an al învățămîntului agrozootehnic de masă și găsim nimerit ca acum, la început de an, să fac un scurt bilanț al rezultatelor de pînă în prezent, atît pe linia însușirii cunoștințelor cît și pe linia producției. Am constatat cu satisfacție că, după doi ani de învățămînt agricol, progresele în sporirea producției sînt deosebit de însemnate în toate sectoarele gospodăriei. La culturile de griu, porumb, cartofi, floarea soarelui, producția planificată a fost depășită în proporție de 30—40 la sută.

Mă voi referi însă, în special, la sectorul viticol, principala ramură de producție în gospodăria noastră. Aici, producția de struguri, după calculele noastre, va fi depășită cu cel puțin 1000 kg la hectar. În acest sector avem realizări frumoase și în pregătirea de viță altoită, atît pentru nevoile locale cît și pentru livrare. Anul acesta am vîndut un număr de 200.000 altoi. În planul nostru de perspectivă se prevede ca pînă în 1975 să extîndem suprafața de viță cu aproximativ 160 de hectare. Vom planta soiurile Fetească albă, Riesling italian, Chasselas, Pinot gris, Sauvignon. Aceste măsuri cer, la rîndul lor, viticultori mai bine pregătiți care să facă față cu succes sarcinilor ce le stau în față.

E știut că buna desfășurare a învățămîntului ca și eficiența acestuia depind în mare măsură de lectori, de conștiințozitatea cu care ei își pregătesc lecțiile, de claritatea expunerii, de folosirea judicioasă a materialului didactic. La cercul de viticultură, bunăoară, unde sînt lector, am căutat să pregătesc fiecare lecție, străduindu-mă să fie cît mai pe înțelesul cursanților. Rezultate bune a dat, spre exemplu, procedeul de a expune lecția după un plan schițat pe tablă, plan care cuprinde problemele principale. Expunerea este însoțită de desene și schițe (schița gropilor în care se plantează vița de vie, copciul viței de vie), elemente care ușurează foarte mult înțelegerea celor explicate și întipărirea lor în memorie. În timpul expunerii folosesc de asemenea mulaje, planșe, care reprezintă diferite soiuri de viță, etapele efectuării unor operații cum ar fi altoitul etc. Multe din materialele folosite la lecții sînt pregătite chiar de cursanți. Pentru a-i determina să fie atenți și să-și noteze cele expuse, la sfîrșitul fiecărei lecții fac o recapitulare a problemei principale. Practica a dovedit că oamenii manifestă un mare interes față de ceea ce este nou în agricultură, pun întrebări la care, bineînțeles, răspund, în cadrul discuțiilor.

În prezent gospodăria noastră dispune de o casă laborator. Deși

înființată doar în anul trecut, casa laborator a avut un rol important pe linia promovării noului în munca de zi cu zi a colectivităților. Un accent deosebit l-am pus pe latura demonstrativă și experimentală. Loturile demonstrative, organizate în primăvara aceasta, au avut menirea să contribuie la îmbogățirea și consolidarea cunoștințelor, iar rezultatele au întărit convingerea cursanților asupra eficienței diferitelor lucrări sau metode de muncă.

În cadrul cercului viticol am organizat un lot demonstrativ pe o suprafață de 5 hectare viță de rod. Aici, cursanții au efectuat toate lucrările, de la tăiatul viței, pînă la recoltat. Pe lângă aceste lucrări, efectuate în mod curent (tăiatul, cercuitul, stropitul și plivitul), am experimentat unele operații mai puțin cunoscute cum sînt: clupitul lăstarilor și cîrmitul coardelor în scopul redistribuirii hranei și coacerii lemnului la rod. În urma efectuării corecte a acestor lucrări, în condițiile unei agrotehnicîi corespunzătoare, producția de struguri la soiul Cabernet și Sauvignon a fost de 8.500 kg la hectar, față de 4.000 kg cît prevăzusem.

Un sprijin prețios în buna desfășurare a învățămîntului am primit din partea căminului cultural din comună. Anul trecut, de pildă, au fost puse la dispoziția cursanților cărți, broșuri și reviste de specialitate, iar în cadrul serilor culturale s-au ținut diferite conferințe pe teme agricole, cum sînt: „Tăierile la vița de vie”, „Folosirea rațională a îngrășămintelor organice”, „Rolul mecanizării și chimizării agriculturii” etc.

Acum, în pragul noului an de învățămînt agrozootehnic, consiliul de conducere al gospodăriei și cadrele tehnice, îndrumate de organizația de partid, au luat toate măsurile pentru asigurarea condițiilor materiale corespunzătoare desfășurării cursurilor. Avem convingerea că și în acest an, folosind toate mijloacele de care dispunem, vom reuși să realizăm predarea cunoștințelor științifice la nivelul înțelegerii cursanților și vom obține rezultate laudabile la absolvirea primei promoții de colectivități cu calificare în producție.

Ing. CONSTANTIN STOICA
gospodăria colectivă Topoloveni
raionul Găești

De ce nu și la Răcari?

La consiliul agricol al raionului Răcari, am fost informați că învățămîntul agrozootehnic va începe mai devreme ca de obicei. Aceasta pentru că luna martie să-i găsească pe colectivități pregătiți pentru muncile agricole de primăvară.

În acest scop, la gospodăria colectivă din Poiana s-au terminat aproape toate pregătirile necesare începerii cursurilor. După relatările inginerului Tadeuș Coșinski, tabelele cu cei înscriși la cursuri au fost alcătuite și înaintate la consiliul agricol încă la începutul lunii septembrie. De asemenea s-au stabilit lectorii la toate cursurile, iar pentru manualele de anul III s-a făcut comandă din timp. Pentru a răspunde nevoilor gospodăriei colective, și anume sectorului legumicol, în anul I se va preda pentru prima dată cursul de legumicultură la un număr de 30 colectivități.

De altfel, la Poiana a existat și în anul trecut o preocupare pentru bunul mers al învățămîntului agrozootehnic. Lectorii au acordat o mare atenție metodelor de predare, explicării noțiunilor științifice la nivelul de înțelegere al cursanților. Profesorul Dumitru Perșinaru, bunăoară, a controlat în permanență caietele cursanților și acolo unde era nevoie făcea completări sau corecturi.

Preocuparea de care au dat dovadă atît conducerea gospodăriei colective cît și fiecare lector în parte a asigurat o frecvență foarte bună, iar rezultatele obținute la sfîrșitul anului au fost demne de laudă.

Cu totul alta se prezintă situația în gospodăria colectivă Răcari, deși, în treacăt fie spus, au condiții mai bune decît cei din Poiana. Începerea cursurilor mai devreme despre care mi s-a vorbit aici și mai ales precizarea tovarășei Maria Bilea, inginer agronom, anume că vor începe cursurile în jurul datei de 10 noiembrie, păreau să însemne că totul sau aproape totul e pregătit. Lucrurile nu stau însă tocmai așa. E drept că s-a rezolvat problema săliilor unde se vor ține cursurile, că iluminatul și încălzitul sînt asigurate. S-ar părea că tovarășii sînt satisfăcuți. Pînă la începerea cursurilor însă mai sînt cîteva zile și nu se prevede că vor fi deschise în condiții optime. Pe data de 30 octombrie, bunăoară, la Răcari nu erau întocmite nici măcar listele cu cei care vor participa la cursuri. Nu s-au stabilit nici lectorii pentru fiecare cerc. Tovarășii din conducerea gospodăriei și inginerii nu știau unde vor participa cei 24 de cursanți de la cercul de legumicultură care n-au promovat în anul II.

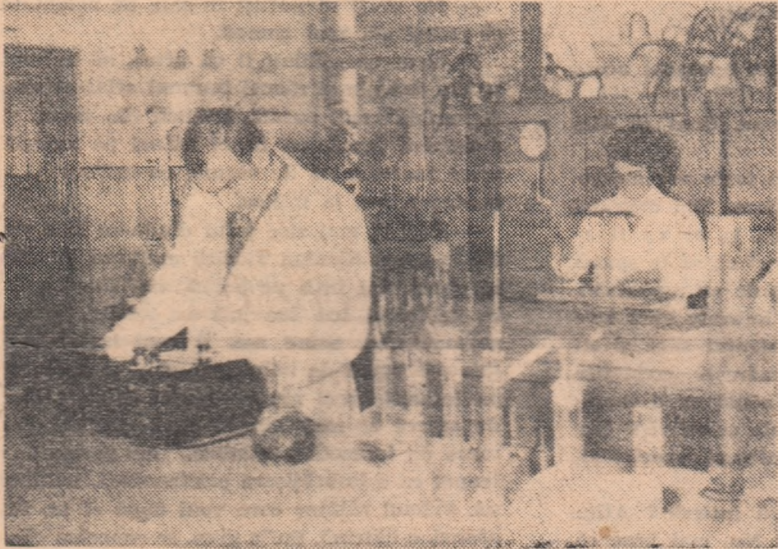
Despre anul I nimeni nu poate spune cum va funcționa. Se știe că lectorul de la cercul de legumicultură fiind suferind nu va mai preda în acest an. Cine va răspunde de predarea lecțiilor la acest cerc? — asta nu mai știe nimeni.

În anul trecut, la Răcari frecvența la cursuri a fost destul de slabă. Aceasta a fost și cauza principală a nepromovării multor cursanți. Oare această stare de lucruri nu le spune nimic tovarășilor din conducerea gospodăriei? Participarea sută la sută a cursanților este determinată în ultimă instanță de felul cum sînt predate cunoștințele, de accesibilitatea lor, de folosirea judicioasă a materialului didactic, de activizarea cursanților în timpul lecției prin întrebări. Pentru aceasta este necesară luarea tuturor măsurilor pentru ca să fie create toate condițiile necesare bunei funcționări a învățămîntului.

Întîrzierea pregătirilor în vederea deschiderii învățămîntului agrozootehnic va duce cu siguranță la începerea noului an de învățămînt în condiții nefavorabile.

Se pot împăca tovarășii din Răcari cu o atare situație?

NICULINA DENDRINO

În laboratorul de agrochimie al Stațiunii experimentale hortiviticele Miniș-Banat. Ing. Petre Popa analizează conținutul solului în azot și fosfor

OPINIILE CURSANȚILOR

Peste puțină vreme își vor relua studiul cei care în primăvara lui 1965 vor încheia primul ciclu al învățămîntului agrozootehnic de masă. Despre valoarea cunoștințelor acumulate la lecții în cadrul acestor cursuri ne-au vorbit cîțiva colectivități din comunele Leordeni și Topoloveni, regiunea Argeș.

AUREL BĂCANU — Leordeni. Aștept deschiderea noului an de învățămînt, ultimul din ciclul pe care l-am început în 1962. Fiecare cunoștință nouă acumulată constituie un bun a cărui valoare o vedem în rezultatele pe ogoare, în livezi sau în fermele zootehnice. Astfel, folosind gunoii de grajd la fertilizarea solului prin împrăștierea lui pe toată suprafața, operație urmată de desfundatul viilor primăvara, am izbutit să obținem un spor de 2.000 kg de struguri la hectar. O operație de valoare a căreia ne-am convins și pe care căutăm să o extîndem constă în copciul pomilor fructiferi la rădăcină. Aplicarea acestui procedeu a dus la creșterea cantității de fructe culese la un pom.

Cred că mulți cursanți, care nu mai sînt prea tineri, sînt de aceeași părere cu mine, dacă

spun că nu e tîrziu niciodată să înveți, după cum niciodată nu poți spune că știi totul. Cursurile agrozootehnice sînt binevenite și apreciate de cursanți.

AUREL BOȚÎRCA. Sînt brigadier la sectorul zootehnic al gospodăriei colective din Topoloveni. Din cele învățate la cursul de creșterea animalelor, ne-au ajutat îndeosebi cunoștințele despre factorii care influențează creșterea producției de lapte. În anul trecut, noi am înregistrat o creștere de 36 litri pe zi în medie, iar anul acesta sporul se ridică la 60 litri pe zi.

Am căutat să aplicăm cu strictețe cunoștințele despre îngrijirea animalelor, urmărind modul cum se face fîșlatul, periatul, curățatul oilor, spălarea ugerului. Tot din lecții ne-am convins de însemnătatea permanentizării îngrijitorilor. De la 1 ianuarie 1964, am trecut la lotizarea vacilor. Astfel, interesul pentru obținerea de rezultate cît mai bune a crescut.

Și la ferma de oi, unde lucrează cursantul Spiridon Nedelcu, aplicîndu-se pășunatul rațional și îngrijirea corporală, îndeosebi îmbătăatul în soluție de entomoxan pentru combaterea

scabiei, a crescut producția de lapte cu 10 litri pe cap de oaie furajată.

ION T. IONICĂ — Leordeni. Urmez cursul de viticultură și pomicultură. Care sînt factorii care ne ajută să înțelegem tot ce se predă la lecții? Mi-e foarte greu să spun în cîteva cuvinte. Pentru mine fiecare lecție este clară, interesantă și mai ales importantă. Claritatea expunerii, folosirea planșelor, a schemelor, a desenelor pe tablă ne ajută să pătrundem înțelesul tuturor lecțiilor. De mare folos ne-ar fi la cursuri diafilmele care, trebuie să spun, ne cam lipsesc.

NOTA REDACȚIEI: Din discuțiile purtate cu o serie de cursanți rezultă cît de mare este interesul lor pentru învățămîntul agricol, atuncînd lecțiile sînt predate la un nivel corespunzător. Foarte mulți au insistat asupra folosirii materialului didactic, după cum interesantă este și observația tovarășului Ion T. Ionică din Leordeni. „De mare folos ne-ar fi la cursuri diafilmele...” Observația este în același timp și o propunere.

ÎN GARĂ

Povestire

Revers la povestirea „Proștii” de Liviu Rebreanu.

De câte ori trebuia să plece cu trenul undeva, la Salva sau la Beclean, la Cluj sau mai departe, Nicolae Tabără simțea un fel de teamă. Se trezea cu noaptea în cap, făcea ce făcea și ajungea cât mai repede la gară. Aștepta cu inima strinsă pînă se vedea în vagon. Acolo răsuflea ușurat, deși o vreme i se părea că tot trebuie să vină cineva să-l dea jos, așa ca atunci demult, cînd nu avea decît vreo nouă ani. Om în toată firea și nu putea uita o poveste atît de veche! Plecase, împreună cu tatăl său spre oraș, într-o dimineață cețoasă de toamnă. Porniseră de cu noaptea. Tatăl, înainte, el, ca un minz rebegit, pe urmele lui. Cînd să iasă din casă, Nicolae Tabără, tatăl, se poticnise în prag și fusese cit pe ce să se prăvale, cu desagii de-a umăr. Mama ieșise înspăimîntată: „Bagă de seamă, bărbate, să nu pășești ceva, că asta nu înseamnă bine!” „Să taci molcom, măi drace, nu-mi tot meni a rău, mormăise necăjit omul. Da' ce să pășesc?” Nicolae, feciorul auzea toate ca prin vis. Ii era somn, îi era frig, și mai ales îi era foame. Trebuia să intre slugă la un circiumar de la oraș. Cum va fi acolo? Ce va avea de făcut? Il vor bate? Părinții îi dăduseră în grijă să fie ascultător, să nu răspundă chiar dacă unul și altul l-or cicăli cu vorba și l-or lovi cu palma.

Merseră grăbiți și lui tot i se părea că au întîrziat, că trenul a trecut de mult și că degeaba se mai zoreau. În gară însă nu era nimeni încă. Se lăsaseră jos, obosiți, lingă o bancă, și stătura așa mult, nu mai ține minte cît.

Intunericul începuse a se destrăma, coamele dealurilor se deslușiseră zimțuite ca un tăiș de ferăstrău, iar coroanele plopilor de pe țărnuț Someșului păreau niște miini amenințătoare. Într-un tîrziu se auziseră niște pași tîrșiți pe ulicioara spre gară și, îndată, pe peron se ivise o bătrînă. Gifiia de alergătură, se temuse și ea să nu întîrzie. Pe urmă, încet, încet, gara s-a umplut de lume, tîrgoveți și țărani de prin împrejurimi. Șeful gării ieșise din casă zgribulit și minios, și începuse să dea bilete. Cu greu au răzbătut și ei pînă la ghișeu, tocmai cînd trenul intra în gară, în scîrțitul sfîșietor al roților și pufăind obosit din locomotivă.

În goană s-au repezit spre el, întîi tatăl, pe urmă fiul și la urmă bătrîna care se ținea ciotcă de dinșii. Au nimerit la un vagon prea plin, ușa nu se putea deschide. Atunci bătrînul Tabără s-a repezit la altă ușa. „La urmă, prostule, la urmă, în vagoanele pentru boi!”, i-a strigat un șef de tren. Pe urmă, văzînd că trenul pornește și țăranul a rămas agățat de scara vagonului, șeful de gară s-a repezit ea turbat, l-a apucată de gulerul sumanului, l-a smucit jos, i-a dat

un pumn după cap, imbrîncindu-l pe pietrișul dintre linii.

Trenul a plecat scrișnind și suflînd nori de aburi albi, iar ei au rămas în gara pustie, blestemînd trenul și pe polițaiul care îi privea de departe rîzînd.

Nicolae Tabără se frămînta în pat să alunge amintirea aceasta care-i răsărea în minte ori de câte ori trebuia să plece undeva cu trenul. Trecuseră peste patruzeci de ani de atunci, dar parcă îl loveau și acum, în urechi, vorbele răstite ale șefului de tren: „Să te scoli mai devreme, putregaiule, să nu vă moçoșți, fire-ați ai dracului să fiți!” Știa că nu se poate să fie tîrziu, că a pus ceasul să sune. Din sat pînă la gară acum nu face decît un sfert de oră cu autobuzul. Era, totuși, neliniștit.

— Dormi, Nicolai, nu te mai gîndi la vite, îi spuse soția. Las' că avem noi grijă de ele pînă vii tu.

Ea nu știa întîmplarea cea veche, el n-o povestise, niciodată, nimănui. Totuși fu bucuros să găsească un capăt de vorbă.

— Vedeți de Alunica, știți ce mofuroasă e la mulș. S-o mulgi numai tu, să nu-l lași pe Grigore. Și Sureta să clătească bine bidoanele să nu îmbolnăvească iar viței.

— Lasă, că doar acolo-s și eu. Și pe urmă, tu nu lipsești decît trei zile. N-avea grijă, că nu se întîmplă nimic.

— Să faceți toate cum le-am rînduit.

— O să facem.

— Ia aprinde lumina și uită-te cît e ceasul acela de nu mai sună.

— Ai răbdare, omule, că-i devreme. Cred că nici cinci nu e încă.

Nicolae nu mai zise nimic. Știa că toate vor merge bine în urma lui, nu asta îl îngrijora. Mai degrabă simțea puțină teamă cînd se gîndea la ce va fi acolo la oraș. Va trebui să vorbească și el, să le spună și celorlalți cum îngrijește el vacile de au ajuns să-i dea cîte 13 litri de lapte pe zi, să le arate cum trebuie să combine hrana verde cu nutrețul siloz și cu concentratele, cum trebuie să urmărești creșterile zilnice de lapte și să răspunzi de îndată cu o cantitate de hrană suficientă... Vor fi acolo colectiviști din toată regiunea. Vor fi ingineri, profesori, specialiști, activiști de partid...

Deodată i se făcu frică. Dar dacă întîrzie? Atîta lume să-l aștepte și el să întîrzie? Nu, mai bine să fie mai devreme, mai bine să aștepte el pe ceilalți, decît atîția oameni însemnați să-l aștepte pe el, Nicolae Tabără, mulgător la gospodăria agricolă colectivă Drum nou.

Se dădu jos din pat și începu să se imbrace pe furis,

să nu-i trezească pe ceilalți. Izbuti să-și tragă lonii, așezați de cu seară pe marginea patului cînd se aplecă după ghețe, se lovi cu capul cîmășuței pe care era radioul, de văzu stele ve-

— De ce nu aprinzi lumina, Nicolai? îl muvasta apăsînd pe butonul alb al veiozei. Vănu mai ai stare, adăugă, dîndu-se și ea jos dintrîgîndu-și o rochie călduroasă peste cămașa lănoapte.

Se trezi și feciorul, cel de al treilea Nicu-neamul Tabără.

— Pleci, tată? întrebă el abia dezlipînd o-

— Da. Tu dormi mai departe că-i prea răs-punse tatăl și, auzîndu-și vorbele, simți o rîie nespūsă. Ai grijă de carte, adăugă, deși nu e nevoie să-și indemne feciorul la învăță-tese premiat în toți anii.

După ce bău o cană cu lapte, își luă geanmic, de material plastic, anume cumpărat pe-cest drum, în care încăpuseră numai bine de schimburi și costumul cel nou, bleumarin. La ieșire, avu grijă să nu se lovească de aceea era să calce pe ciinele care se cuibări în fața ușii.

— Aveți grijă, aici... mai zise după ce-și luabun.

— Ai grijă și tu acolo... îi răspunse nevaslegîndu-i vorbele nerostite.

Era devreme. Casele dormeau cu ferestrele Șirul becurilor electrice însemna ca niște sașele satului, apoi se adunau într-un șirag dr-se pierdea încolo, spre gară.

În zece minute ajunse. Fusese singurul călăcoborise din autobuz la gară. Peronul era pu-azeză pe o bancă, ascultînd liniștea și cîntec-al Someșului. Șeful gării, un om tînerel, cuabia înmugurînd deasupra buzelor, ieși din-lui și se îndreptă spre birou. Il zări pe călătorspre dînsul.

— Bună dimineața, tovarășe Tabără, îi zisrecum surprins. Dar de ce așa de devreme?

Nicolae Tabără nu știu ce să explice și doar la salut, apoi tăcu. Dar șeful gării nici-teptă răspuns la întrebare. Urmă:

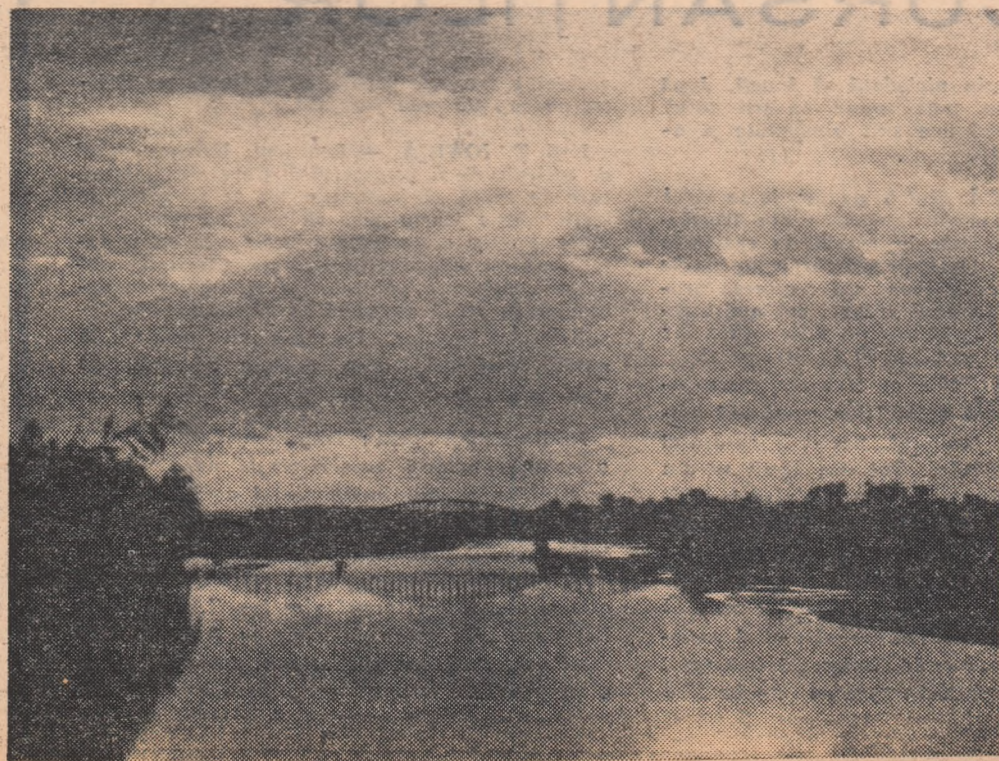
— Nu vreți să poftiți în sala de așteptare și puteți sta mai comod.

Și sigur că celălalt îl va urma, se îndreptăușă, o descuie și răsuci butonul aflat chiar lî-O lumină albă, curată, izbueni din tavan și o cameră largă, cu bănci adînci pe margini, masă înconjurată de scaune cu spătare și re-pentru miini, la mijloc.

— Pofțiți, mai zise șeful dîndu-se la o par-cîndu-i loc. Nicolae Tabără mulțumi și intră. se așeze mai întîi pe bancă mai lîngă ușa, se hotări și luă loc într-un fotoliu, punînd geamantanul. Stînd așa, îi veni iarăși în-mineața aceea de odinioară, cînd se așezaseră pe lespezile reci ale peronului. Aici, căldura de aseară se mai simțea încă adîind dînsu mare de teracotă cărămizie. Iar scaunul cu trupul ca o îmbrățișare prietenească, îmbiînd-nă. Primul călător care veni după el fu, înto-atunci, o bătrînă. Sufla greu, se cunoștea că se Nicolae nu o cunoștea. Era, se vede, din par-laltă a Someșului.

— Oare n-am întîrziat?, zise ea speriată scaunele și băncile goale.

Nicolae Tabără zîmbi. Exact așa întrebas-

Pe Mureș

Fotografie
T. IOANES

ȚIBULCII DIN

Bătrîni de prin satele podișului istrian tesc cum, în tinerețea lor, i se duseseră de la Dunăre la Mare, unuia Peiu din Viteazu, mare și neîntrecut meșter în cî cu țibulca. Acest Peiu avea și o voce frumoasă, acompania cu instrumentul lui și-i zicea pe nește, pe bulgărește, pe turcește, de-ți mergea mă. Il căutau oamenii de la zece sate depărta chemau să le veselească nunțile. Ba, zice-se că l-a pofțit să-i indulcească viața chiar vestitulan, spaima boierilor și a chiaburilor dobrogeni cum aproape o jumătate de veac.

Se întîmplă să cînte Peiu și la o nuntă din gagia, sat aflat în marginea pădurii Babadagu tunci l-a auzit prima dată un băiețandru de 7 ani, care toată seara nu s-a dezlipit de lîngă și. După nuntă, inima băiatului a rămas la sîr-jocurile bătrînului lăutar. Il mînceau degetele, să încerce domesticirea sunetelor născute din re-a țibulcii cu arcușul. Mult timp nu și-a răbdă-tul dorul și într-o dimineață a fugit de ac

COVALIU BRĂDUȚ:
Culesul în G.A.C. (ulei)

trina de atunci, de demnult, cind năvălise gifiind pe peron.

— Nu, lele nu, o liniști el. Mai avem o oră pină vine trenul.

— Păi, că așa spunea și nepoată-mea acasă, lămuri bătrina, cuibărindu-se pe bancă, în colțul în care voise și Niculae Tabără să se așeze întâi. Da parcă poți să știi? Mai bine să vii mai devreme, că trenul nu așteaptă. Mergi departe?

— La Cluj, lămuri Tabără, deși era gata să răspundă „pină la Salva“ așa cum răspunsese atunci tatăl său, bătrinei care semăna aidoma cu cea din fața lui.

Bătrina începu să-și așeze lucrurile din straiță și să-și numere banii legați într-o batistă mare, bogat inflorată.

— Oare dă bilete?, întrebă ea ridicându-se.

— Știu eu?, se neliniști și Niculae Tabără. Să vedem.

— Nu-mi iei și mie, maică, unul pină la Beclean?, se rugă bătrina. Nu-i departe de la noi pină aici, dar pentru bătrinețele mele e greu. Poate ne-o pune și nouă autobuz, că acum peste tot sint curse, numai noi am rămas, mai lămuri ea.

Niculae Tabără merse la ghișeu și-și viză foaia de drum. Scoase și pentru bătrină un bilet, apoi se întoarse. Între timp pe peron începuse să se adune lumea. Și în sala de așteptare se adunară cițiva călători. Cei mai mulți erau țărani care plecau la consfătuire. Nu-i erau cunoscuți, dar intrară în vorbă. Timpul trecu pe nesimțite. Un difuzor anunță venirea trenului pe linia a treia. Ieșiră cu toții, se amestecară cu călătorii care stătuseră pe peron și se înșirară

de-a lungul liniei. Trenul veni grăbit și se opri cu locomotiva în dreptul șefului gării care luase locul impieगतului de serviciu.

„Tovarășii colectivști care merg la consfătuire să poftescă aici, au locuri rezervate!“, se auzi chemarea șefului de tren.

Niculae Tabără se nimerise mai la urma trenului. Porni în fugă spre locul acela. Se împiedică însă de bătrina care mergea la Beclean și care nu izbutea să se ridice pe treapta înaltă a vagonului. Se opri, îi luă straița de pe umăr, i-o așeză pe treapta de sus, pe urmă coborî și o săltă și pe femeie alături de bagaj. Stătu pină o văzu intrind în vagon. Abia după aceea porni către vagonul rezervat delegaților la consfătuire.

— Aici, aici!, îi strigă șeful de tren din capul scăriilor, întinzându-i mâna ca să-l ajute. Niculae Tabără se urcă sprinten și, cind se uită în urmă, își dădu seama că rămăsese ultimul.

Șeful gării ridică semnalul cu ochiul verde și rămase cu mâna la cozorocul șepcii salutind. Locomotiva fluieră scurt și frinele scrișniră. Trenul porni lin, mărindu-și din ce în ce viteza. Colectiviștii ieșiră la geamuri și făceau semne cu mâna.

Niculae Tabără flutură și el mâna în semn de rămas bun omului cu șapca roșie, gării cu peron curat și ghivece de flori, dealurilor domoale din jur, Someșului și mai ales unei amintiri vechi, copilului care parcă privea și acum, cu ochi măriți, de spaimă, la trenul ce se pierdea în ceața fumurie a depărtărilor.

VINICIU GAFIȚA

de bătrîn, prima lui sîrbă. Mare fu bucuria. După încă o săptămînă îi trimise vorbă lui taică-său. Acesta veni cu cele două căruțe de lemne, se minună de învățătura flăcăului, mulțumiră bătrînului lăutar și se întoarseră amîndoi acasă.

— Acum că ști la țibulcă, să nu te apuci de lăutărie, că te ia mama naibii, își preveni tatăl, feciorul. Ai să ne zici nouă în ceasul odihnei.

Peiu s-a prăpădit prin anii războiului. Băiețandru de-atunci însă trăiește, a trecut cu puțin de 50 de ani, nu s-a făcut lăutar, ci a ajuns unul din cei mai harnici și prețuiți colectivști din Caugagia, sat al comunei Slava Rusă din raionul Istria. Se numește Niculaie Stoian și numele lui e pronunțat astăzi cu mare cinstire. N-a uitat să cînte la țibulcă. Din contra, a ajuns meșter mare și dacă de Peiu știa un ținut întreg, de Niculaie Stoian știe azi o țară întregă.

După ce binefacerile colectivizării s-au făcut simțite și în Caugagia, sătenii scăpați din sărăcie și cu gîndul veșnic la mai bine și-au durat o școală și un cămin nou. S-au găsit imediat cițiva tineri entuziaști, amatori de frumos și s-a înjghebat o formație artistică. Niculaie Stoian a fost poftit să cînte pe scena căminului. Doi dintre tinerii entuziaști — Niculiță Todor și Vasile Luca — l-au rugat să-i deprindă cu arta cîntatului din țibulcă. Ca pe vremuri Peiu, Niculaie Stoian i-a pus întâi să-și construiască singuri instrumentele, apoi i-a ucenicit cu răbdare și dragoste. Cînd tinerii au învățat de ajuns, au apărut toți trei pe scena căminului din Caugagia. Și nu după mult timp erau cei mai iubiți cîntăreți din tot satul. Așa a

ARGEȘ...

Am regăsit
în adîncimi de stei
fiorii depărtărilor din mine,
cînd cremenea
a slobozit scînteii,
vestind în prăbușire și idei
solara avalanșă
care vine...

Se-nfioară-abisuri
în noaptea lor adîncă
privind cum zboară
stîncă după stîncă
în fierberea prefacerilor dure
și s-a topit ecoul în pădure...
Din norul sur de pulberi
și de piatră
și-a așternut
înc-o legendă
vatră
și s-a ivit un nou poem
apoi
iar spre poem
pășirăm iarăși
NOI.
Pietrificate ere se ridicară zid.
Le-am mîngîiat
cu inima,
cu palma,
simțind cum printre ele
vor tremura
fluid
luminile și apele
de-a valma.

Simțeam cum riu-n spume,
unduitor

și clar
privea spre munți mai mindru,
mai demn,
vizînd
sub aștri
statornica văpaie
născută-n val
fugar
și înălțată-n vreme
de brațe
și pilaștri...

Cunosc aceste pulsuri
de inimi
și lumină,
cunosc aceste-acorduri
vibrînd interferent
sub care fruntea nopții
tresare
și se-nclină...
Și simt cum dălți
din umbră
înalt-un monument.

În liniștea-ncordării,
asemeni unui mal,
mă-ntind de-a lungul apei
și simt
adîncuri răscolite
din somnul mineral,
spre-a fi părtași pe-aceleași
redute
și turbine.

GHEORGHE SCRIPCĂ

CAUGAGIA

mers pe jos cei 30 km pină la Mihai Viteazu și a bătut, după ce a aflat unde stă, în poarta lui Peiu.

— Te-i lăle? — l-a întregat bătrînul.

— Vreau să învăț la țibulcă.

Bătrînul l-a privit, l-a măsurat și l-a mai întregat:

— Țibulcă ai?

— N-am.

Lăutarului i-a plăcut băiatul și l-a învățat întii cum să-și construiască singur instrumentul. Au căutat material, au scobit într-o tulpină de dud tînăr un fel de lingură mare, au astupat-o cu un capac subțire din lemn de brad și au întins pe lingură trei corzi răsucite din mațe de oaie. Cînd țibulca fu gata și nu-i mai rămînea decît să-i dibuiască sirbele pe strune, băiatul, găsit de taică-său, era cît pe-aci să fie luat acasă. Greu a fost înduplecat părintele să-și lase fiul ucenic pe lingă Peiu țibulcarul. Pină la urmă a zis da, că băiatul era prea îndrîjit, iar bătrînul lăutar nu cerea în schimbul învățăturii decît două căruțe de lemne.

Și la o lună, băiețandru din Caugagia cînta alături

început să le meargă vestea. Țibulcarii au fost invitați apoi să cînte pe scena Casei raionale de cultură. Programul cuprîndea melodii și jocuri populare romînești și bulgărești. Lungi au fost aplauzele care i-au răsplătit...

În anul 1960, formația de țibulcari din Caugagia a fost înscrisă la șartul mării competiții a artiștilor amatori. Etapele raională, regională, interregională sint cîștigate pe rînd și Niculaie Stoian cu băieții lui a jung la București. Arta lor adună aprecieri unanime și juriul le acordă premiul II.

Astfel a început drumul plin de împliniri al artiștilor țibulcari veniți dintr-un sat pierdut în inima podișului dobrogean. Și drumul lor va fi punctat în continuare de turnee, aplauze entuziaste ale spectatorilor din Ploiești, Pitești, Craiova, cronici în ziare, concerte radiodifuzate. Anul acesta, la cel de-al VII-lea Concurs al formațiilor artistice de amatori, țibulcarii din Caugagia, împreună cu taraful lăutaresc al Casei de cultură din Babadag, au ocupat iar locul al II-lea pe țară.

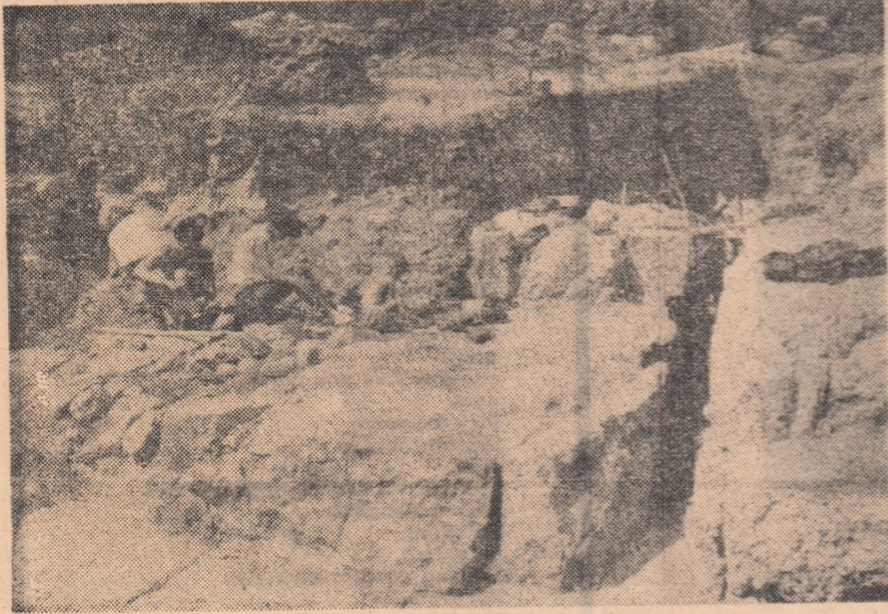
— La atîta cînte nu ne gindeam, pe cînd ziceam la nunți — mărturisește astăzi cel mai vîrstnic dintre țibulcari. E un om îndesat, ușor încăruntit și cu vorbă domoală.

Și dacă bătrînul Peiu ar învia cumva, atunci ar blestema zilele trăite cu aproape jumătate secol în urmă și ar dori din străfundul inimii să mai trăiască o viață.

B. DUNAREANU

La Păciul lui Soare

CETATEA DE PE APĂ

Săpături făcute la Păciul lui Soare

Cu aproape o mie de ani în urmă, în lăuntru a vreo zece pogoane înconjurată de ziduri înalte de șase metri și groase la pământ cam tot pe atâta, aici la Dunăre — pe insula întinsă de la Ostrov pînă prin dreptul dealului Derwent — spun arheologii că ar fi fost un pui de cetate. Străbunii acelor vremi din zorii evului mediu, cu mijloacele lor nu din cale afară de măiestre și de rezistențe duraseră în pieptul valurilor, la Păciul lui Soare, așezare militară, spre a le servi de adăpost și de bază micilor forțe fluviale de care dispuneau.

Pentru mulți, azi numele cetății sună ca din basm. **Păciul** sau **pecui** (cuvîntul vine prin derivări din limba latină, *pecus-pecoris* însemnînd la romani vită) ar fi să semnifice locul de păscut mioarele și berbecii, sau vitele mai tirziu Adică suhatul, imășul izlazul. Vor fi fost odinioară pe aici pășuni și ciurde și prielnice locuri de agricultură, căci în aluatul pămîntului folosit la făcut oale, străchini opaite și ulcioare, cereetătorii au dat de pleavă. Piatra din care, prin cioplire, au ieșit blocurile paralelipedice întrebuițate la clăditul zidurilor, se crede că a fost adusă din vreo șapte cariere, dintre care unele situate în preajma localității Adam Clisi din Dobrogea. Cel puțin așa a testă pînă acum analiza soiurilor de piatră folosită. Pe suhaturile cu turme de acum un mileniu, soarele se desfăta așa de dulce, încît imășul întreg (**adică păciul**), spre deosebire de alte „păciuri” din jur, altfel botezate, i s-a zis al soarelui: **Păciul lui Soare**. Și așa i-a rămas numele. Sau poate Soare o fi fost numele vreunui oștean, al vreunui oier avut... Nu se mai știe. Sub o altă formă, aceea de **păhui**, avînd și un înțeles întrucîtva modificat cuvîntul se întilnește de asemenea prin Oltenia.

Portul militar din jurul anului 1000, în răgazuri favorabile comerțului, și-a trimis corăbiile pînă-n Marea Roșie și pînă în Golf la Perși, aducînd mărgane din părțile acelea, după cum desigur că alte corăbii au mers către Azov și Caucaz. Acest port se afla în partea de răsărit a insulei năpădite acum de sălcii, peri pădureți, ulmi, sîngeri și de viță sălbatică, așa cum toată Dobrogea secolului X era năpădită și cutreierată de peștrișe diumuri de populații.

Un bătrîn vad peste apele Dunării stă în preajma și-n dreptul cetății din care s-a mai păstrat cu aproximație doar a treia parte. Spre miază-

noapte un briu de vreo 60 m, iar către soare-apune, un altul de patru ori mai lung. Azi amîndouă se întilnesc în rămășițele unui singur turn din cîte o fi avut cîndva cetatea. În dreptul turnului, zidurile care au dat bună-dimineața cu arheologii au atras atenția cazmalelor să se aplece

peste urmele unui soi de bordei, specific regiunii dobrogene de la începuturile evului mediu, după cum asemănătoare bordeie s-au găsit, scormonindu-se în dărîmăturile din restul zidurilor. De unde concluzia că scopurile întru care se ridicase Păciul lui Soare, acelea strategice, n-au putut fi decît de scurtă durată. Inundată de ape, insula i-a obligat pe năierii și pescarii de demult să se restrîngă, iar mai către amurgul veacului al patrusprezecelea (fie în urma unui atac din afară, fie din alte pricini) cetatea a fost mistuită de flăcări, îngropîndu-și forfota, poveștile și hrisovul sub ruine, sub scrum.

Deshumările însă și săpăturile recente au îngăduit în linii largi reconstituirea imaginară a tabloului vieții de atunci. O viață împărțită între preocupări care țineau de ogoare, de turme și de negoț. Activitatea economică și relațiile comerciale vor fi fost o vreme destul de vii și de diverse atît cu pilcurile semînților răsăritene (de pe urma cărora au rămas — alături de oglizile de metal — toate cu desene de vietăți domestice și sălbatică) cît și cu slavobulgarii din nord-estul Bulgariei, dacă ne gîndim la brățările de sticlă și la felul mărgelilor descoperite.

Cînd privești virfurile de săgeți de os, cînd umbli printre piesele de harnașament conservate de ani, cînd faci popas lîngă căldările de lut ars cu care se descurcau cum puteau pece-negii, iarăși cugeți la primele întilniri ale populației aceleia de acum 1000 de ani cu înțelele triburi de turci nomazi. Dar ceea ce predomina mai ales e înriurirea Bizanțului, ale cărei urme grăiesc din feluritele și multele monede găsite, din soiurile podoabelor și crucilor engolpion, din analiza vaselor de sticlă și a bogatelor resturi ceramice, din amforele piriforme cu toate supraînălțate ori din amforele semănînd a sferă. Ba înseși particularitățile tehnice de construcție atestă tradiția (în domeniul acesta) transmisă nouă de imperiul bizantin.

În fiecare pumn de țărînă dorm vremuri de demult. Între cele cîte s-au salvat și cîte au rămas pierdute, ciștigul de cauză e, pare-se, cantitativ al celor din urmă. Dar dacă printre obiectele de os, piatră și metal, printre uneltele, în majoritate de pescuit, flora dobrogeană și-a tot întins împărăția, veacurile ce s-au scurs de la năruirea cetății n-au putut șterge totuși complet urmele vechii așezări.

S. DIACONESCU

RECONSTITUIREA PORTRETELOR DUPĂ CRANIU

De curînd, învățatul sovietic M. M. Cherasimov și-a asumat sarcina de a reconstitui, după oasele craniului, un portret, cît mai fidel, al marelui dramaturg englez William Shakespeare. Vestea aceasta provoacă, desigur, nedumerire. W. Shakespeare a murit cu trei veacuri și ceva în urmă. Cum se poate atunci ca după atîta vreme să i se reconstituie portretul numai după oasele craniului?

La această întrebare, știința modernă dă un răspuns pozitiv. Cu mijloacele existente, reconstituirea portretelor unor oameni de mult dispăruți — după oasele craniilor — este posibilă. Drumul pînă aici a fost însă lung și presărat cu multe greutăți.

Încercări de refacere a fizionomiei după craniu s-au ivit mai ales de pe la sfîrșitul secolului trecut. Astfel, în 1877, anatomistul german Schaaffhausen a lucrat la refacerea fizionomiei unor oameni care au trăit în epoca bronzului. De asemenea, în Elveția, un savant, Kolmann, ajutat de sculptorul Büchly, a prezentat, în 1899, reconstituirea chipului unei femei care a trăit la sfîrșitul epocii pietrei cioplite.

Încercările diferiților anomiști, și mai tirziu a unor antropologi, au adîncit pe de o parte această preocupare, iar pe de altă parte au arătat că există temeuri ca problema să fie rezolvată și să ofere perspective de succes. Printre cei care au făcut asemenea încercări de reconstituire amintim pe anomiștii Merelle și Solger, pe antropologii Martin, Boule și Eickstedt. Fiecare din ei și-a adus contribuția la rezolvarea problemei.

Un merit deosebit în elaborarea unei metode științifice de reconstituire a fizionomiei după craniu îl are însă antropologul sovietic M. M. Cherasimov. Acesta a demonstrat, cu

o serie de exemple realizate de el, că reconstituirea poate să nu se mărginească la redarea unei înfățișări generale pentru o anumită treaptă de evoluție (pitecantrop, om de Neanderthal, om de Crô-Magnon, om actual), ci poate chiar să redea înfățișarea unui individ anume. Cherasimov a reconstituit, de pildă, chipul cneazului Iaroslav cel înțelept. Asemănarea dintre sculptura realizată și chipul dispărutului a putut fi verificată, după descoperirea ulterioară a unui portret foarte reușit al cneazului Iaroslav, realizat de un contemporan al acestuia. Reconstituind fizionomia unui rege scit necunoscut, din Neapolis, autorul a avut satisfacția să recunoască în acesta pe Scilurus, ale cărui monede păstrează un portret extrem de asemănător. În ultimii ani, Cherasimov a reușit să

Portret de femeie din epoca neolitică (aproximativ 5300 de ani vechime) realizat după craniul acesteia, găsit pe insula Grădiștea Ulmilor din Vărăști, regiunea București

reconstitui portretul celebrului poet german Friedrich Schiller. Lucrarea e deosebit de valoroasă prin informația ce ne-o dă asupra înfățișării poetului, dar mai ales prin faptul că ea este unanim acceptată pentru identificarea craniului poetului dintre craniile atribuite lui. Chiar fără a avea cunoștințe de specialitate, ne putem da seama că între forma și mărimea scheletului și alcătuirea țesuturilor moi care-l acoperă, există o anumită legătură. Aceasta se vede îndeosebi pe creștetul capului, unde pielea, acoperînd relativ uniform osul craniului, păstrează întocmai forma capului omenesc. La față, relația dintre oase și părțile moi se complică în oarecare măsură. Totuși, și aici continuă să se întrevadă aceste raporturi mai ales pe linia de profil a feței unde de exemplu în partea superioară (pe frunte și pe profilul nasului) pielea reproduce în mare măsură conturul osos. Poziția ochilor este și ea legată de forma orbitelor, iar înfățișarea nărilor și a virfului nasului depind de deschizătura nazală a craniului, în vreme ce mărimea și forma buzelor stau în relație cu dezvoltarea dinților. Mai greu de reconstituit este urechea. Și aceasta, însă, ca mărime și poziție poate fi dedusă din celelalte amănunte ale feței.

O reconstituire se poate face ori aplicînd pe craniu un material plastic (ex. amestec de ceară cu saciz), cîrnia i se dă forma părților moi dispărute ale feței, ori prin desenaerea pe schița de profil al craniului a conturului și amănuntelor feței respective.

Reconstituirea fizionomiei după craniu aduce clarificări importante în numeroase probleme ale antropologiei și istoriei. Astfel, pe baza acestei metode s-a putut stabili înfățișarea unor oameni care au trăit, în vremuri îndepărtate, pe teritoriul țării noastre. Săpăturile arheologice scot la iveală pe timp ce trece tot mai multe schelete ce au aparținut oamenilor străvechi. Reconstituirea pe scară mai largă a fizionomiilor acestora ne va ajuta în mod eficient la înțelegerea evoluției omului.

Dr. C. RIȘCUȚIA

DUPĂ ALEGERILE DIN S.U.A.

După luni de intensă și zgomotoasă campanie electorală, timp în care s-au cheltuit 250 de milioane de dolari, s-au rostit nenumărate discursuri, s-au organizat serbări și cortegii, alegătorii din S.U.A. s-au prezentat în fața urnelor.

Președintele Lyndon Johnson și senatorul Hubert Humphrey, candidați din partea partidului democrat, au câștigat cu o mare majoritate de voturi alegerile din S.U.A. Cei doi candidați ai partidului democrat au obținut, în 97 la sută din numărul circumscripțiilor electorale 41 de milioane de voturi (61,3 la sută din total) față de 26 de milioane de voturi acordate senatorului Barry Goldwater și lui William Miller, candidații partidului republican.

Johnson a cucerit victoria în 45 de state și în districtul Columbia, urmând să dispună de 486 de voturi în colegiul electoral prezidențial pe cind Goldwater a învins numai în cinci state, ceea ce-i asigură 52 de voturi în același colegiu.

Partidul democrat a obținut nu numai postul de președinte și vicepreședinte, dar și-a îmbunătățit reprezentarea în cele două Camere ale congresului

Președintele Lyndon Johnson

S.U.A. Pentru senat au fost aleși 26 democrați și 8 republicani, ceea ce face ca în Senat raportul de forțe între democrați și republicani să devină 67 la 33, față de 66 la 34 în congresul precedent. În camera reprezentanților democrații câștigă 39 de locuri, iar proporția între democrați și republicani devine 296 la 139 (257 la 178 în trecut). Democrații au câștigat, de asemenea, 17 locuri de guvernatori față de 7 care revin republicanilor.

Ziarele și agențiile de presă internaționale subliniază că partidul democrat a cucerit cea mai mare victorie electorală din istoria S.U.A. „Purtat de un adevărat flux al voturilor în favoarea partidului democrat, președintele Lyndon Johnson a cucerit cea mai mare victorie electorală din istoria S.U.A. în cursul unor alegeri care au consacrat înfrângerea zdrobitoare a candidatului republican senatorul Barry Goldwater”. Astfel începe agenția France Presse una din relatările sale asupra alegerilor care au avut loc la 3 noiembrie în S.U.A.

Privită la suprafață, campania electorală în S.U.A. s-a desfășurat ca o cursă febrilă în care cele două partide — democrat și republican au căutat prin toate mijloacele, televiziune, radio, cinema, mitinguri, turnee etc. să câștige bunăvoința alegătorilor. Dar dincolo de picla deasă publicitară, pe ecranul campaniei electorale s-au profilat, și n-au putut să nu se profileze marile probleme ale poporului american. Opinia publică a impus ca temă centrală a campaniei con-

fruntarea dintre concepțiile și metodele de conducere ale candidaților. Ea și-a pus în primul rând întrebarea: cine poate contribui mai mult la prevenirea izbucnirii unui război nuclear?

Candidatul republican Barry Goldwater, s-a prezentat în fața alegătorilor ca un continuator al politicii „pe marginea prăpastiei”. El a criticat administrația democrată pentru că ar manifesta „molicune față de comunism”, pentru „compromisuri periculoase” înțelegând prin aceste expresii cele câteva acorduri constructive pe termenul colaborării pașnice între state încheiate de administrația democrată, și mai ales angajamentele sale de a continua și extinde pe viitor acest început bun. Apelurile la o politică aventuristă, la continuarea războiului rece, lipsa de coeziune și principialitate în atitudine, a făcut ca senatorul Goldwater să piardă voturile chiar și a numeroși republicani.

Motivindu-și dezacordul față de principiile promovate de Goldwater, marele cotidian New York Herald Tribune, care prin tradiție este republican, nota: „...el a demonstrat că este necalificat (e vorba de Barry Goldwater — n. n.) pentru cea mai personală și mai teribilă dintre răspunderile unui președinte: conducerea relațiilor externe, într-o epocă în care supraviețuirea poate depinde în momente de criză numai și numai de judecata lui”. Același ziar scrie cu un alt prilej că a da viitorul Americii pe mina senatorului Goldwater „ar însemna cu adevărat un salt în întuneric” și la care americanii înțelepți nu pot să se gândească „fără să se cutremure”.

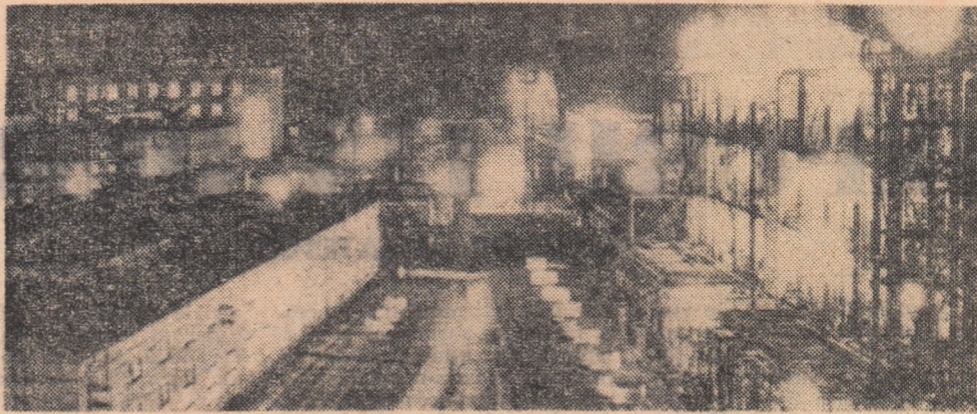
În opoziție cu Goldwater, președintele Johnson s-a definit ca un om politic realist, chibzuit, susținând ideea necesității coexistenței pașnice în epoca nucleară. „Afirm că trebuie să ne deprindem a trăi alături de ceilalți, întrucât altfel ne vom distruge unii pe alții” a spus președintele Johnson în discursul de la Seattle. La un banchet organizat la New York președintele Johnson a reamintit că lumea se află acum în pragul unei noi ere de destindere internațională și s-a angajat să facă și de acum înainte tot ce-i va sta în putință pentru a se realiza noi măsuri de natură să însănătoșească climatul internațional.

Poporul american știe desigur că orice declarație se verifică prin fapte și viitorul îi va arăta în ce măsură faptele vor urma declarațiile. Indiferent însă de eficiența unei politici, alegerea președintelui Johnson denotă că opinia publică americană respinge politica pe marginea prăpastiei, pronunțându-se pentru o politică realistă, menită să contribuie la preîntâmpinarea unui război nuclear.

„Triumful lui Johnson, scrie comentatorul agenției americane Associated Press John Hightower, este interpretat la Washington drept un mandat pentru a duce mai departe liniile principale ale politicii sale, care includ eforturi pentru îmbunătățirea relațiilor cu U.R.S.S. și reducerea riscurilor unui război nuclear”.

După ce în cursul despuierii scrutinului, victoria sa în alegeri a devenit certă, președintele Johnson a rostit un discurs la un miting al alegătorilor din orașul Austin (statul Texas). Președintele a adus un omagiu memoriei predecesorului său, J. F. Kennedy, asasinat în condițiile cunoscute.

În ce privește felul în care a fost primit rezultatul alegerilor în tabăra republicană, este semnificativ faptul că Barry Goldwater, încălcând o tradiție electorală stabilită în S.U.A., a refuzat să recunoască, în seara alegerilor, victoria președintelui Johnson. Abia a doua zi Goldwater a trimis președintelui Johnson o telegramă de felicitare, recunoscându-se prin aceasta învins.

Secție nouă la uzina de cauciuc sintetic din Stavropol (U.R.S.S.)

Vești din Uniunea Sovietică

Oamenii muncii din Uniunea Sovietică raportează despre noile lor realizări obținute în cinstea celei de-a 47-a aniversări a Revoluției din Octombrie.

● Peste 230 000 tone de îngrășăminte minerale peste plan, mai mult decât era angajamentul lor pe întregul an, au dat în zece luni muncitorii din industria chimică a Ucrainei.

● Și-au îndeplinit angajamentele luate în cinstea mării sărbători și pescării din Kamceatka. Ei au prins 1 730 000 chintale de pește, cu peste o jumătate de milion de chintale mai mult decât în perioada corespunzătoare a anului trecut.

● Întreprinderile trustului zahărului din regiunea Kursk au produs peste plan mai mult de 70 000 chintale de zahăr. Aproape toate fabricile sale lucrează cu însemnate depășiri ale graficelor de producție.

● Constructorii din bazinul Krivoi-Rog au îndeplinit sarcinile prevăzute pentru sfârșitul septenaliului cu privire la construcția de locuințe. Numai în acest an s-au mutat în case noi circa 55 000 de familii de mineri, metalurgiști și constructori.

● Întreprinderea chimico-metalurgică din Podolsk și-a realizat planul septenal încă în luna iulie. La 1 noiembrie colec-

tivul uzinei dăduse peste plan produse în valoare de câteva milioane de ruble.

● Petroliștii Tatariei au îndeplinit înainte de termen sarcinile prevăzute pentru primele zece luni ale anului. Până la 7 noiembrie rafinăriile vor primi zece de țaloane de „aur negru” din Tataria.

● Cu succese însemnate se prezintă la marea sărbătoare și oamenii muncii din agricultură. R.S.F.S.R. a livrat anul acesta două miliarde trei sute cincizeci și trei milioane puduri de cereale. Kazahstanul 928 500 000 puduri. Și-au îndeplinit înainte de termen planul de livrări de cereale către stat Letonia, Estonia, Kirghizia și alte republici. Gruzia și-a realizat, de asemenea, înainte de termen planul anual de producție și livrare a ceaiului.

Aniversării lui Octombrie i-au fost consacrate și numeroase opere de artă. Astfel, compozitorul V. Rubin a consacrat Marelui Octombrie oratoriul „Fiii revoluției”, pe versurile poetului V. Lugovskoi. Oratoriul este închinat luptătorilor din timpul războiului civil.

Filmul documentar „Soarele de mai”, realizat de studioul Lenfilm din Leningrad, prezintă spectatorilor ultimele zile petrecute de Lenin la Smolnii. Același studion a început turnarea filmului „Prima Bastilie” care înfățișează începutul activității revoluționare a lui Lenin la universitatea din Kazan. Scenariul filmului este semnat de Iuri Iakovlev.

NOTA

„Țărănime îmbătrinită”

În ziarele suedeze se întilnesc frecvent anunțuri prin care sînt scoase la licitație gospodării țărănești. Sînt vindute, în felul acesta, la prețuri mult scăzute, pămînturi, acareturi, vite, mașini agricole.

Fenomenul marchează unul din aspectele crizei prin care trece de la o vreme țărănimea suedeză. Potrivit datelor publicate de ziarul „RLF-Tidningen”, într-un răstimp de cinci ani (1956—1961), în Suedia s-au ruinat peste 35 000 de gospodării țărănești mici. „Numeroase sate din Westernorland — relatează corespondentul ziarului agricol danez Landsbladet — s-au pustii. Din cele 21 500 de gospodării țărănești din această provincie, o zecime au fost lăsate în părăsire”.

De ce se ruinează mica țărănime a Suediei? Tot presa suedeză arată că veniturile țăranilor cu gospodării mijlocii, de peste 10 hectare de pămînt, scad cu fiecare an. Ce-i drept, se scrie mai puțin despre viața pe care o duc țăranii cu pînă la zece hectare. Or, e lesne de închipuit că situația lor e și mai grea.

Vorbind despre situația foarte dificilă a țăranilor din Norland, una din provinciile cele mai puțin fertile ale țării, ziarul „Stockholms Tidningen” precizează că aici veniturile țăranilor sînt cu 60 la sută mai mici decât pe întreaga țară. Dar fenomenul ruinei țăranimii

e caracteristic nu numai regiunilor nordice; e un fenomen general. Într-o carte apărută la Upsala se arată că în provincia Uppland s-au ruinat din 1951 încoace 63 la sută din gospodăriile cu 2—5 hectare de pămînt și 31 la sută din gospodăriile cu 5—10 hectare. Pînă și în provincia Malmöhus, grătarul țării, moliștii ruinării a atins un număr considerabil de gospodării țărănești.

O dată cu scăderea veniturilor cresc datorile țăranilor. Revista „Landmannen” relatează că datorile țăranilor reprezintă, în medie pe țară, 28 la sută din valoarea gospodăriilor lor. În unele regiuni, procentul datorilor se ridică pînă la 61 la sută din valoarea gospodăriilor.

Și nu se întrevede vreo speranță de ameliorare a situației țăranilor cu gospodării mici. „E îngrijorător — notează ziarul „Sormlandsbügden” — că veniturile țăranilor din Suedia de mijloc și din alte regiuni ale țării continuă să scadă tot mai mult”. În schimb, cu fiecare an, cresc prețurile la mașinile agricole, la materialele de construcții și la îngrășăminte.

Considerînd aspectele critice ale acestor stări de lucruri și deplîngînd fenomenul ruinei gospodăriilor țărănești, ziarul „Nörjödalen” conchide că „țărănimea îmbătrînește cu repeziciune”.

IEPURIILE LUI DURĂ

de TUDOR MUȘATESCU

Nu-l mai văzusem de mai bine de douăzeci de ani. Și totuși, când l-am revăzut, într-o duminică, astă-vară, la Rucăr, Dură (pe numele său adevărat, Toader Vlăsceanu) era tot așa cum îl știam. Ciomp și vînjos ca un butuc de vie, cu ochi jucăuși ca de veveriță în alunis, cu pălărie verde de vînător, gătită cu floare de colț sub cheotoarea găetanului cafeniu, cu bocanci de alpinist ghintuiți cu potcoave și caiele cavaliere și cu cămașa — lebădă — sub coșocelul brașovenesc căptușit cu blană de mîia albă și înflorat, pe piept și la buzunare, cu floricele cîmpenești bătute în arniciuri colorate.

După ce ne-am strîns miinile, bucuroși de întîlnire, l-am poftit, în Tabaci, la bufetul cooperativei, să ne „omenim” c-o țuică.

— Că, dom'le Tudorele, orice-ar „subține” unii și alții, tot țuica e cea mai sfîntă din toate „lichidili”. E bună și înainte de masă, că-ți „produce” poftă de mîncare; e bună și după ce ai mîncat, că te ajută la duminică „digestia”, e bună și de sănătate, că te păzește de boală și e bună și de boală, că te pune imediat „pă picere”. Cu o condiție însă, s-o bei cu măsură. Adică cu litra și plină ochi, nu numa' pin' la semă. Și, uite! Pină la optzeci de ani ai mei, că-i bat pe muche, m-am „deservit” numai cu alimentu' ăsta. Și mi-a priit. Și la muncă și la hodină și la boală și la sănătate.

Știind, din tinerețe de cînd îl cunoșteam, că Dură era un pasionat și reputat vînător, de iepuri mai ales, l-am întrebant:

— Dar cu iepurii, cum mai stai, Nea Dură?

— Păiii, dom'le Tudorele, eu aș sta bine că și-acum am permis. Da' acu' de vreo patru, cinci ani, a-nceput să mă

cam lase „ghenunchii” la mers. Și mai mare rușinea să se riză iepurii de mine și să se-mplimbe cu coada-n sus, că nu-i mai pot ajunge, cu alica. Dar, de mîncat, îi minînc bine, deși simburii de măsline nu prea mai pot să-i sparg în dinți...

— Cred și eu! La vîrsta dumitale!

— Nuuu! Că dinții îi am buni... Dar, nu prea aduce măsline la „Alimentara” noastră. Și iepurii trebuie gătit cu măsline.

— Dar, ia spune. Cum a fost chestia aia cu iepurii lui Goruneanu, că n-o mai țin minte bine. Și aș vrea s-o scriu la gazetă.

Dură sorbi dușca măsura plină ochi, își șterse mustățile — mai întii cu dosul palmei și pe urmă cu „basmaua” popească din buzunar — se lăsă a taclale pe spata scaunului și aprinse o țigară.

— Păiii, cum să fie? Goruneanu ăsta avea moșie mare,

aici la noi și, într-un cot de hoțar al moșiei, aveam și eu ăle două pogoane de pămînt ale mele. Cum ar veni vorba, eram adică vecini.

E! Într-o dimineață — era „tomnai” în timpul iepurilor — stam pe prispă la mine și îmi curățam pușca, cînd mă pomenesc că intră Goruneanu în curte.

— Bună dimineața, boierule, zic. Dar ce vînt v-aduce pe la noi?

El de colo, lăsat cum era în guși și cu burta ca o cobză învelită sub haină, se răsti la mine.

— Ia ascultă, mă! zice. Ieri ai fost la vînătoare, nu e așa?

— Am fost zic.

— Și-ai împușcat doi iepuri. Așa e?

— Nu e așa, zic. Am împușcat trei.

— Și în ce loc i-ai împușcat.

— Păiii, zic. Doi i-am împușcat în cap și p-al treilea în spate, mai așa, sub coadă...

Goruneanu se făcu foc.

— Nu te'ntreb, bă, boule, în ce parte a corpului omenesc ai împușcat iepurii. Te întreb pe ce teren?

— I-am împușcat pe locul meu.

— Minți. I-ai împușcat pe moșia mea... I-ai împușcat din „produsul” meu de iepuri. Fiindcă și tu ești un bandit ca și frate-tău care mi-a împușcat vulpile din pădurea mea, de i-a făcut scurteică îmblănită nevesti-si, iar eu, cocoanei mele, a trebuit să-i fac blană de „luter” la București să-i astup gura.

— Eu am împușcat iepurii pe locul meu.

— Și chiar dac-ar fi așa, tot de pe moșia mea erau fugiți. Că de unde și pină unde, iepuri, pe sărăcia aia de pămînt pe care îl ai? Așa că, ori mi-aduci imediat la conac, neju-puiți, ori te jupol eu pe tine, la judecată. Că te dau în judecată să știi!

— Mie, zic, dom'le Gorune, nu mi-e frică de judecată, fiindcă n-ai cum să dovedești că iepurii împușcați de mine erau ai dumitale. Dar, ca să nu mai ai supărări cu nimeni, în viitor, eu îți dau un sfat, ca unul, oleacă mai bătrîn... Prinde toți iepurii pe care îi ai pe moșie și vopsește-i pe toți în alb. Sau văruieste-i cu bidineaua ca să-ți vie mai ieftin. Și dacă, de-acîncolo, ai prinde pe cineva c-a-mpușcat iepure văruiit, atunci ai dovada sigură c-a fost de-al dumneatale...

Așa a fost cu iepurii lui Goruneanu, dom'le Tudorele!

— Da', acuma, după atîția ani, ia spune-mi mie drept, Nea Dură! Unde împușcași iepurii?

Dură făcu ochii mici și un suris rucărenesc îi înflori sub mustată.

— Păi, n-ai auzit? Doi îi împușcasem în cap și unul acolo unde i-am spus lui Goruneanu.

TOAMNA LENEȘULUI

— Pică?... Nu pică?... Ce pică?..

— „Mai lungă-mi pare calea, acum la-ntors acasă”...

Desene de T. PALL

Pățania înfumuratului

— fabulă —

Din zeci de cifre ce ședeau pe-o foaie, Pornise cifra 1 să se-nfoaie.

Cu-n aer plin de sine și semet,

Privea la dreapta lui cu mult dispreț:

Părea surprins că niște zero proaste

Au îndrăznit să-i stea înfipte-n coaste

Spunînd că ele... „umăr lingă umăr,

Îl sprijină să fie greu ca număr!”

Jignit profund de spusa dumnealor,

Le mătură din cale-i cu-n picior!

Zero-urile, cum erau rotunde,

S-au dus de-a dura, nu se știe unde

Și-astfel, pe filă numai el rămase

Triumfător de tot ce se-întimplase!

Dar un hazliu de zero, o zvîrlugă
Îi dete-această replică din fugă:

„Din număr mare, falnic și voinic,

Nu te-ngrozești cit ai ajuns de mic?

Cînd nu-ți respecti tovarășii de viață,

Te păcălești amarnic, mă paiată!

Uitasî zicala veche, mi se pare!

Că-nfumurarea-i fără de valoare!”

I. N. BARBU
Comuna Gh. Doja-Slobozia

PENALIZARE

Dedicată fotbalistilor care joacă brutal.

Băiatul fotbalistului Mitică,
Dănuț, un picî de patru anișori,
Tot alergînd întreaga ziulică
Și-a rupt pingelele la pantofiori.

Cînd puștiul i-arătă pantofii-acasă,
Mitică i-a răspuns cu nepăsare:
Nu e nimic! Îi ducem după masă
La cizmărie ca să îi repare..

Dănuț, lăsînd din mîini o jucărie,
Privi către tătîc cu ochii mari:
— Dece vrei să mi-i dai la cizmărie
Cînd poți matale singur să-i repari?!

Mirat, Mitică strînse din sprîncene:
— Cum să-i repar? Doar eu sînt tractorist...
— Știu, dar la fotbal auzii pe-un nene
Spunînd... că-n „tălpi” ai fi specialist!

V. D. POPA